ECLI:LV:ZRT:2020:1217.C73480820.4.S

Lieta Nr.C73480820
Lietvedības Nr.C4808-20/21

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Bauskā 2021.gada 15.janvārī

Zemgales rajona tiesa
tiesnese I.Andžāne 2020.gada 17.decembrī izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/ vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ (turpmāk - prasītājs) cēlis tiesā vienkāršotās procedūras prasību pret /pers. C/ (turpmāk tekstā - atbildētājs) par naudas piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka ar 06.02.2020. prokurora priekšrakstu (turpmāk – priekšraksts) par sodu, kas stājies spēkā 31.03.2020., nolemts pabeigt kriminālprocesu krimināllietā Nr.11370061917; noteikt /pers. C/ sodu par Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētā mazāk smagā nozieguma izdarīšanu piespiedu darbu uz 80 stundām.

[1.2] Priekšrakstā norādīts, ka /pers. C/ tīši nodarīja vieglu miesas bojājumu, šādos apstākļos. 2017.gada 8.oktobrī ap plkst.17.00 /pers. C/, atrodoties mājas "/adrese/, koplietošanas telpās, sadzīviska konflikta laikā, būdams dusmīgs uz /pers. B/, tīši vismaz divas reizes iesita ar dūri pa seju /pers. B/. /pers. C/ noziedzīgo darbību rezultātā /pers. B/ nodarīti viegli miesas bojājumi, kas izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu no 7 līdz 21 dienai, un, kas izpaudās multiplos zemādas asinsizplūdumos un sasitumos uz sejas, smadzeņu satricinājumā.

[1.3] Prasība pamatota uz Civillikuma 1635.panta pirmo, otro un trešo daļu, 2347.panta pirmo daļu, Kriminālprocesa likuma 22.pantu, 350.panta pirmo, otro, trešo, ceturto un piekto daļu, Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu, Eiropas Padomes Direktīvas 2004/80 EK (2004.gada 20.aprīlis) "Par kompensāciju noziegumos cietušajiem" preambulas 5. un 6.apsvērumu.

[1.4] Prasītājs lūdzis noteikt atlīdzību par morālo (nemantisko) kaitējumu 2400 *euro*, un piedzīt no atbildētāja atlīdzību par morālo (nemantisko) kaitējumu 2400 *euro*, un noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās summas.

[1.5] Prasītājs nav lūdzis uzklausīšanu tiesas sēdē.

[2] Atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums vienkāršotajā procedūrā, paskaidrojumu veidlapa, nosakot rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņu.

[3] Rakstveida paskaidrojumu iesniegšanas termiņā paskaidrojumi netika iesniegti.

[4] Ar 2020.gada 7.septembra lēmumu noteikta lietas izskatīšana rakstveida procesā.

[5] 2020.gada 17.decembrī civillietā sastādīts saīsināts spriedums. 2020.gada 23.decembrī saņemts sprieduma sastādīšanas lūgums.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzina, ka prasība apmierināma daļēji.

[7] Lietā nodibināts un netiek apstrīdēts:

[7.1] 2020.gada 31.martā stājies spēkā prokurora 2020.gada 6.februāra priekšraksts par sodu /pers. C/ par Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētā mazāk smagā nozieguma izdarīšanu.

[7.2] /pers. C/ sodīts par tīšu vieglu miesas bojājumu nodarīšanu /pers. B/, kas izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu no 7 līdz 21 dienai, kas izpaudās multiplos zemādas asinsizplūdumos un sasitumos uz sejas, smadzeņu satricinājumā.

[7.3] Kriminālprocesā par cietušo atzītais /pers. B/ mantiskā kaitējuma kompensāciju nebija pieteicis.

[8] Civillikuma 2347.panta pirmajā daļā noteikts, *ja kāds ar darbību, par ko viņš ir vainojams un kas ir prettiesīga, nodara otram miesas bojājumus, tad viņam jāatlīdzina tam ārstēšanās izdevumi un bez tam, pēc tiesas ieskata, varbūtējā atrautā peļņa, un atlīdzība (mantiska kompensācija) par morālo kaitējumu*.

[9] /pers. C/ prettiesiskā rīcība un vaina miesas bojājumu nodarīšanā prasītājam ir pierādīta ar prokurora priekšrakstu par sodu, un saskaņā ar Civilprocesa 96.pantu, izskatot lietu par atbildētāja civiltiesisko atbildību, nav atkārtoti jāpierāda.

[10] Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja atlīdzību par morālo kaitējumu 2400 *euro*.

[11] Saskaņā ar Civillikuma 1635.pantu cietušajam ir tiesības prasīt no viņa tiesību aizskārēja apmierinājumu par morālā kaitējuma nodarīšanu. Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas un garīgas ciešanas.

[12] Izvērtējot lietā nodibinātos apstākļus, tiesa atzina, ka atbildētājs ir nodarījis prasītājam morālo kaitējumu.

[13] Civillikuma 1635.panta otrajā daļā noteikts, ka *[..] atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas*.

[14] Civillikuma 5.pantā noteikts, *kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem*.

[15] Nosakot atlīdzības apmēru, tiesa ņēma vērā prasības pieteikumā norādīto pamatojumu morālā kaitējuma atlīdzinājuma piedziņai, notikušā faktiskos apstākļus, nodarītā kaitējuma smagumu un sekas, kā arī tiesu praksi līdzīgās lietās par atlīdzinājuma apmēru.

[16] Tiesa atzina, ka pieprasītais atlīdzības apmērs 2400 *euro* ir nesamērīgi liels. [16.1] Latvijas Republikas Senāta 2019.gada 31.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-23/

2019 (C30430715) norādīts, ka nemantiskā kaitējuma kompensācijai nedrīkst būt ne iedzīvošanās raksturs, ne arī atlīdzības raksturs tās parastajā nozīmē.

[16.2] Prasītājs norādījis, ka prettiesisko darbību rezultātā radītie pārdzīvojumi un atmiņas par notikušo radījušas negatīvas emocijas, ir bailes no atbildētāja agresivitātes, kas rada spriedzi un uztraukumu.

[16.3] Prasītājam nodarītie vieglie miesas bojājumi, kas izpaudušies kā sasitumi un zemādas asins izplūdumi uz sejas un smadzeņu satricinājums, izraisījuši īslaicīgu veselības traucējumu uz laiku no 7 dienām līdz 21 dienai. Prasītājs prasībā nav norādījis, ka, saistībā ar nodarītajiem miesas bojājumiem, būtu vērsies pie ārsta, ka bijusi nepieciešama vairākkārtēja medicīniska palīdzība. Tiesa secina, ka nodarītie miesas bojājumi prasītājam izraisījuši īslaicīgas sekas.

[16.4] Tiesa atzina, ka arī garīgās ciešanas prasītājam bijušas vieglas un īslaicīgas, bez paliekošām sekām.

[17] Prasītājs lūdzis izvērtēt atbildētāja personību.

[17.1] Atbildētājs 2014.gada 2.oktobrī tiesāts un sodīts pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas, pamatsods un papildsods izciests, bet uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi sodāmība nav dzēsta (10.,11.lietas lapas).

[17.2] Tiesa, vērtējot atbildētāja personību, secināja, ka prokurora priekšrakstā par sodu minētā atbildētāja sodāmība ir par nodarījumu, kas vērsts pret satiksmes drošību nevis pret personas veselību.

[18] Turklāt, tiesa atzina, ka prasītājs pats ar savām darbībām veicinājis noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

[18.1] Prasītājs uz jautājumu, ko viņš dara svešā dzīvoklī, atbildējis, ka atbildētājam nav daļa, ar roku atgrūdis atbildētāju no durvīm, vicinājies ar nazi, bijis alkohola reibumā un agresīvs. Minētos secinājumus tiesa izdarīja pēc paša prasītāja prasībai pievienotajiem dokumentiem – 2017.gada 13.oktobra liecinieka /pers. C/ nopratināšanas protokola (14.,15.lietas lapas), 2018.gada 26.novembra aizdomās turētā nopratināšanas protokola (16.,17.lietas lapas) un 2019.gada 12.jūnija aizdomās turētā nopratināšanas protokola (12.,13.lietas lapas). Visos minētajos nopratināšanas protokolos /pers. C/ ir sniedzis konsekventas liecības.

[18.2] Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka šāda saruna notikusi, ka likumīgi atradies /pers. G/ dzīvoklī, ka izteicis pretenzijas par to, ka /pers. C/ tur sveša dzīvokļa durvis, un vēlējies pārtraukt /pers. C/ iekļūšanu dzīvoklī (6.lietas lapa).

[19] Tiesa arī vērtēja, ka miesas bojājumi nav nodarīti klātesot citām personām. Prokurora priekšraksts par sodu, kurā norādīts, ka koplietošanas telpās ir tīši izdarīti vismaz divi sitieni ar dūri pa seju prasītājam, nenorāda uz nodarījuma publiskumu un citu personu klātbūtni. Secinājumi par nodarījuma publiskumu nav izdarāmi ne no prokurora priekšraksta par sodu, ne no prasības pieteikumam pievienotajām liecībām.

[20] Tiesa vērtēja tiesu praksi līdzīgās lietās par morālā kaitējuma atlīdzību, lai personas nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā atlīdzība ar morālo kaitējumu būtu taisnīga un atbilstoša morālā kaitējuma smagumam un tā radītajām sekām, kā norādīts judikatūrā (piemēram, *sk. Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 31.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-452/2013*).

[20.1] Ar Zemgales apgabaltiesas 2018.gada 17.aprīļa spriedumu lietā Nr.KA06-0083-18/15 cietušajam piedzīta morālā kaitējuma kompensācija 1000 *euro*, par to, ka cietušais bez iemesla piekauts sabiedriskā vietā, viņam sists ar dūrēm un sperts ar apautu kāju, kā rezultātā ticis lauzts deguns un nodarīti asinsizplūdumi galvas rajonā.

[20.2] Ar Zemgales apgabaltiesas 2019.gada 7.marta spriedumu lietā Nr.KA06-0042-19/2 cietušajai piedzīta morālā kaitējuma kompensācija 1000 *euro*, par to, ka cietušajai sists ar dūrēm un sperts ar apautām kājām pa galvu – dzīvībai svarīgu orgānu un ķermeni ne mazāk kā deviņas reizes, apzināti ar nolūku nodarīt miesas bojājumus. Cietušajai bez galvas un ķermeņa sasitumiem un asinsizplūdumiem zemādā, smadzeņu satricinājuma un brūces kreisajā apakšdelmā, bija arī kreisās acs tīklenes sasitumi ar perēkļainiem asinsizplūdumiem abu acu ābolos.

[20.3] Ar Zemgales apgabaltiesas 2020.gada 30.janvāra lēmumu lietā Nr.KA06-0041-20/15 atstāts negrozīts Zemgales rajona tiesas 2019.gada 7.augusta spriedums, ar kuru par deguna kaula lūzumu piedzīta morālā kaitējuma kompensācija 500 *euro*, prasīto 2500 *euro* vietā.

[20.4] Ar Zemgales apgabaltiesas 2020.gada 2.marta lēmumu lietā Nr.KA06-0071-20/5 atstāts negrozīts Zemgales rajona tiesas 2019.gada 13.novembra spriedums, ar kuru piedzīta morālā kaitējuma kompensācija 3000 *euro*, bet šajā gadījumā tīši nodarīts smags miesas bojājums, kas izpaudies nelabojamā sejas izķēmojumā.

[20.5] Ar Zemgales apgabaltiesas 2020.gada 12.maija lēmumu lietā Nr.KA06-0085-20/15 atstāts spēkā Zemgales rajona tiesas 2019.gada 12.novembra spriedums, ar kuru piedzīta kompensācija par morālo kaitējumu 1000 *euro*. Konkrētajā gadījumā cietušajam tika iesists pa galvu ar lauzni, tas notika pagalmā, kad cietušais gāja garām sķūnītim, lai kāptu automašīnā un dotos uz darbu, minēto redzēja cita persona.

[21] Tiesa atzina, ka ir pamats prasītāja prasību apmierināt daļēji, piedzenot atlīdzību par morālo kaitējumu 600 *euro*, noraidot prasību par morālā kaitējuma atlīdzības 1800 *euro* piedziņu. Šāda morālā kaitējuma atlīdzības summa atbilst tiesu praksē piespriesto kompensāciju apmēram par līdzīgiem nodarījumiem.

[22] Civilprocesa likuma 42.panta pirmajā daļā noteikts, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.*

[22.1] Atbilstoši Civilprocesa likuma 33.panta otrajai daļai, tiesas izdevumi ir: 1)valsts nodeva; 2)kancelejas nodeva; 3) ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

[22.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas ceturto punktu prasītājs no valsts nodevas samaksas atbrīvots.

[22.3] No atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 75 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,47 *euro*.

[23] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.[1]pantu no atbildētāja valsts labā piedzenami izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību prasītājam 150 *euro* apmērā.

[24] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, ir pamats noteikt prasītājam tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentu (6% gadā) no piedzītās summas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz CPL 33., 34., 39., 41., 42., 44.[1], 56., 74., 93., 189., 193., 204.[1], 250.[25] pantiem tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, atlīdzību par morālo kaitējumu 600 *euro* (seši simti eiro), nosakot atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noraidīt /pers.B/ prasību pret /pers. C/ daļā par 1800 *euro* piedziņu.

Atzīt /pers.B/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no piedzītās summas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesāšanās izdevumus – valsts nodevu 75 *euro* (septiņdesmit pieci eiro), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,47 *euro* (pieci eiro un 47centi) un izdevumus par valsts nodrošināto juridisko palīdzību 150 *euro* (simts piecdesmit eiro), nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Valsts nodeva iemaksājama – saņēmējs: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; Konta Nr.LV55TREL1060190911200; Saņēmēja banka: Valsts kase BIC kods TRELLV22; Iemaksas mērķis: Valsts nodeva (atbildētāja vārds, uzvārds).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami – saņēmējs: Tiesu administrācija; Reģistrācijas Nr.90001672316; Konta Nr. LV51TREL2190458019000; Saņēmēja banka: Valsts kase BIC kods TRELLV22; Iemaksas mērķis: 21499 (atbildētāja vārds, uzvārds).

Izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību iemaksājami – saņēmējs: Valsts kase; Reģistrācijas Nr.90000050138; Konta Nr.LV68TREL1060001239300; Saņēmēja banka: Valsts kase BIC kods TRELLV22; Iemaksas mērķis: (atbildētāja vārds, uzvārds).

Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Zemgales rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kartībā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, 2021.gada 15.janvāra, Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese I.Andžāne